

POLSKA

NIEMCY

EUROPA

PROFESOROWI
WŁADYSŁAWOWI
MARKIEWICZOWI
W 90. ROCZNICĘ URODZIN

O NIEMCZECH I NIEMCACH

Polityka imigracyjna RFN
Wywiad z H.-M. Goldmannem
i J. Winklerem
Zaangażowanie Niemiec na rzecz stabilizacji
Macedonii
Kontrowersje wokół odbudowy zamku
berlińskiego
Recepcja faszyzmu w sztuce niemieckiej
Zasadność roszczeń wysiedlonych Niemców
Polska jako przedmiot badań w RFN
RFN – PRL – NRD (1950-1972)
Solidarność 1980-1981 w prasie RFN
Stosunki polsko-niemieckie 2007-2009
Metro w Niemczech
Mniejszość niemiecka w II Rzeczypospolitej
Obóz jeniecki w Woldenbergu
Wybory parlamentarne w RFN w 2009
Oceny i omówienia

2009

4

(333)

PL ISSN 0033-2437

*Czasopismo
Instytutu
Zachodniego
w Poznaniu*

**PRZEGLĄD
ZACHODNI**

PRZEGLĄD ZACHODNI

KWARTALNIK

SPIS TREŚCI

O NIEMCZECH I NIEMCACH

ARTYKUŁY

<i>Magdalena Szaniawska-Schwabe</i> , Polityka imigracyjna Republiki Federalnej Niemiec	3
Wywiad z Hansem-Michaeliem Goldmannem i Josefem Winklerem (rozmawiała <i>Magdalena Szaniawska-Schwabe</i>)	30
<i>Patrycja Sokołowska</i> , Zaangażowanie Niemiec na rzecz stabilizacji Macedonii	35
<i>Maria Wagińska-Marzec</i> , Kontrowersje wokół odbudowy zamku berlińskiego jako wyraz sporu o tożsamość Niemców	65
<i>Justyna Balisz</i> , Artyści a historia. Kilka uwag o recepcji faszyzmu w sztuce niemieckiej	101
<i>Wojciech Stankiewicz</i> , Zasadność roszczeń wysiedlonych Niemców	117
<i>Peter Oliver Loew</i> , Polska jako przedmiot badań w Republice Federalnej Niemiec	141
<i>Pierre-Frédéric Weber</i> , RFN – NRD – PRL (1950-1972). Normalizacja polsko-niemiecka jako „ménage à trois”	147
<i>Anna Kwiatkowski</i> , Solidarność 1980-1981 w prasie Republiki Federalnej Niemiec	163
<i>Bogdan Koszel</i> , „Nowe otwarcie”? Stosunki polsko-niemieckie w okresie rządów koalicji PO-PSL (2007-2009)	193

MATERIAŁY

<i>Marek Andrzejewski</i> , Metro w Niemczech	221
<i>Maria Józwiak</i> , Sytuacja mniejszości niemieckiej w II Rzeczypospolitej na podstawie literatury niemieckojęzycznej	231
<i>Wanda Pierzchlewicz</i> , Obóz jeniecki – Oflag II C Woldenberg	240

PRZEGLĄDY I KOMENTARZE

<i>Izabela Janicka</i> , Wybory parlamentarne w RFN w 2009 roku	249
---	-----

OCENY I OMÓWIENIA

Fritz Stern, Niemcy w pięciu wcieleniach (omów. <i>Władysław Markiewicz</i>)	271
Marcin Miodek, Niemcy. Publicystyczny obraz w „Pionierze”/„Słowie Polskim” 1945-1989 (omów. <i>Marceli Kosman</i>)	277
Anna Kochanowska-Nieborak, Francuzi Północy. Obraz Polski i Polaków w niemieckich leksykonach konwersacyjnych XIX wieku (omów. <i>Ewa Plomińska-Krawiec</i>)	281
Izabela Janicka, Nowy niemiecki patriotyzm w debacie publicznej RFN (omów. <i>Michał Nowosielski</i>)	284
Aleida Assmann, Geschichte im Gedächtnis. Von der individuellen Erfahrung zur öffentlichen Inszenierung (omów. <i>Kornelia Kończal</i>)	286

Noty

- Miriam Y. A r a n i, Fotografische Selbst- und Fremdbilder von Deutschen und Polen im Reichsgau Wartheland 1939-1945. Unter besonderer Berücksichtigung der Region Wielkopolska. T. 1-2 (omów. *Hubert Orłowski*) 288
- Bernhard Stasiewski (1905-1995). Osteuropahistoriker und Wissenschaftsorganisator, red. R. Haas, S. Samerski (omów. *Anna Sobczak*) 289

Z KRONIKI NAUKOWEJ

- Piotr Cichocki*, Europa w polityce nowej administracji Stanów Zjednoczonych 293
- Natalia Jackowska*, Nowy humanizm europejski 295
- Maria Tomczak*, W poszukiwaniu zagubionej przestrzeni. Spotkanie z profesorem Karlem Schlögelem 299
- Aleksandra Pietrowicz*, Promocja książki „Lager Głowna. Niemiecki obóz przesiedleńczy na Główniej w Poznaniu dla ludności polskiej (1939-1940)” 301

RADA REDAKCYJNA

Jan Barcz, Przemysław Hauser, Jerzy Kozeński, Andrzej Kwilecki, Gerard Labuda, Henryk Olszewski, Hubert Orłowski, Aleksander Posern-Zieliński, Tomasz Rynarzewski, Andrzej Sakson (przewodniczący), Tomasz Schramm, Jerzy Strzelczyk, Anna Wolff-Powęska

KOLEGIUM REDAKCYJNE

Redaktor naczelny: Hanka Dmochowska
Członkowie: Piotr Kalka, Bogdan Koszel, Stanisław Lisiecki
Sekretarz redakcji: Romualda Zwierzycka

Tłumaczenia w języku angielskim: Małgorzata Wiertelwska

Publikacja dofinansowana przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
oraz Stowarzyszenie Instytut Zachodni

Adres redakcji: Instytut Zachodni, 61-854 Poznań, ul. Mostowa 27

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo skracania
i adiustacji tekstów

Wszystkie teksty są indeksowane na stronach internetowych: www.ceeol.com i www.ebscohost.com,
a streszczenia w języku angielskim: www.cejsh.icm.edu.pl

Czasopismo jest recenzowane

WYDAWCA: INSTYTUT ZACHODNI, INSTYTUT NAUKOWO-BADAWCZY
61-854 POZNAŃ, UL. MOSTOWA 27

tel. (061) 852 28 54; fax (061) 852 49 05; e-mail: wydawnictwo@iz.poznan.pl; www.iz.poznan.pl
www.pz.iz.poznan.pl

AGENCJA REKLAMOWO-WYDAWNICZA A. GRZEGORCZYK
05-082 Stare Babice, ul. gen. T. Kutrzeby 15, e-mail: studio-graf@grzeg.com.pl, www.grzeg.com.pl

INHALT

ÜBER DEUTSCHLAND UND DIE DEUTSCHEN

- Magdalena Szaniawska-Schwabe*, Die Einwanderungspolitik der Bundesrepublik Deutschland
Interview von *Magdalena Szaniawska-Schwabe* mit Hans-Michael Goldmann und Josef Winkler
Patrycja Sokolowska, Das Engagement Deutschlands für die Stabilisierung Mazedoniens
Maria Wagińska-Marzec, Die Kontroversen über den Wiederaufbau des Berliner Schlosses – ein Ausdruck des Streites über die Identität der Deutschen
Justyna Balisz, Künstler und die Geschichte. Einige Erwägungen über die Rezeption des Faschismus in der deutschen Kunst
Wojciech Stankiewicz, Die Stichhaltigkeit der Ansprüche der ausgesiedelten Deutschen
Peter Oliver Loew, Polen als Gegenstand der Forschung in der BRD
Pierre-Frédéric Weber, BRD – DDR – VRP (1950-1972), Die Normalisierung der polnisch-deutschen Beziehungen als „ménage à trois“
Anna Kwiatkowski, Die Solidarność 1980-1981 in der Presse der Bundesrepublik Deutschland
Bogdan Koszel, Eine „neue Öffnung“? Die polnisch-deutschen Beziehungen in der Regierungszeit der PO-PSL-Koalition (2007-2009)
Marek Andrzejewski, Die Metro in Deutschland
Maria Józwiak, Die Lage der deutschen Minderheit in der Zweiten Republik nach der deutschsprachigen Literatur
Wanda Pierzchlewicz, Das Gefangenenlager in Woldenberg
Izabela Janicka, Die Bundestagswahl in der BRD (2009)
Buchbesprechungen

CONTENTS

ON GERMANY AND GERMANS

- Magdalena Szaniawska-Schwabe*, The Immigration Policy of the Federal Republic of Germany
An Interview with Hans-Michael Goldmann and Josef Winkler (by *Magdalena Szaniawska-Schwabe*)
Patrycja Sokolowska, Germany's Involvement in the Stabilization of Macedonia
Maria Wagińska-Marzec, Controversies over the Reconstruction of the Berlin Castle as an Expression of the Debate on the Identity of Germans
Justyna Balisz, Artists and History. Some Remarks on the Reception of Fascism in German Art
Wojciech Stankiewicz, Legitimacy of the Property Claims of Expelled Germans
Peter Oliver Loew, Poland as a Subject of Studies in the FRG
Pierre-Frédéric Weber, FRG – GDR – PPL (1950-1972). Polish-German Normalization as a “ménage à trois”
Anna Kwiatkowski, Solidarity 1980-1981 in the Press of the Federal Republic of Germany
Bogdan Koszel, A „New Opening“? Polish-German Relations during the Rule of the PO-PSL Coalition (2007-2009)
Marek Andrzejewski, The Underground Railway in Germany
Maria Józwiak, The Situation of the German Minority in the Second Republic of Poland on the Basis of German-Language Literature
Wanda Pierzchlewicz, The POW Camp in Woldenberg
Izabela Janicka, Parliamentary Elections in the FRG (2009)
Book Reviews